

Janez Pucelj:

Otroci se pogovarjajo o koledarju.

Kimovec — september.

V Majerčkovi lopi stoji star voz, ki mu otroci pravijo kar kratkomalo »Majerčkova pošta«, ker so z njim v starih časih pošto vozili. Ta »Majerčkova pošta« je visoka šola vidovskih otrok. Tu uganejo marsikakšno otroško modrost; tu modrujejo tudi o koledarju.

»Pojutrišnjem se začne šola,« je vzdihnil Grahutov Tone.

»Ali bo lepo!« je vzkliknila Čudovanova Lizika na ta vzdih.

»Kaj bo lepo!« se obregne Grahut.

»Zate seveda ne, ki si za starega očeta, ki boš že tretje leto v tretjem razredu!«

Grahut jo je samo pisano pogledal, rekel pa ni ne črne ne bele, zakaj kadar je Grahutov Tone jezen, ne ve kaj reči.

»Jaz tudi že komaj čakam,« je začivkal Bečajev Cilo.

»Kaj boš komaj čakal! Še ne veš, kako tam za ušesa vlečejo,« ga je poučil Grahut. Cilo je namreč šele namerjal prve korake na pot učenosti.

»Osla, kakršen si ti, že vlečejo za ušesa,« ga je usekal Koprivčev Mirko. Mirko namreč pravi, da bo učitelj. Grahut je spet pisano pogledal. Deklice so že plaho zrle, ko so se junaki tako podajali. Tedaj je posegel vmes s svojo mirno besedo Selanov Jože, ki hodi že v peti razred in je za prvega ministranta pri fari in pravi, da bo škof.

»Rajši se dajmo kaj drugega pogovarjati!«

»Saj res, dajmo se kaj drugega!«

»Dajmo se o koledarju!«

»Pa se dajmo!«

Selan je privlekel majhen koledarček. —

»V nedeljo bo angelska nedelja.«

»Kako angelska?« je vprašala Jerčkina Špelica.

»Obhajali bomo spomin angelov varhov. Kaj nima vsak človek angela varha?«

»Samo Grahut ga nima,« dregne vmes jezična Bezlajeva Francka.

»Zakaj ga nimam?« zamomlja Grahut.

»Saj si rekel, ko so te gospod vprašali: No Grahut, ali imaš tudi ti angela varha — pa si rekel: Nak!«

»Ha ha ha ha ha ha ha ha!«

»Le čak, Bezlajka!«

»Angelska nedelja bo,« je spet povzel Selanov Jože, ki je bil kakor učenik na tej visoki šoli. »Evangelij bo pa o otrokih. Sem pogledal v žagradu v evangeljsko knjigo. Kako so apostoli Jezusa vprašali, kdo je večji v nebeškem kraljestvu.«

»Pa kaj je rekel Jezus?«

»Otroka je poklical, pa ga je v sredo med apostole postavil in rekel: Če ne boste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. In če kdo sprejme kakšnega otroka v mojem imenu, mene sprejme.«

»Jože, ti govoriš, kakor da bi pridigal!« ga je pohvalila Bezlajeva.

Jože jo je malo trdo pogledal, dobro se mu je pa le zdelo.

»In še je rekel Jezus: Če kdo pohujša kakega otroka, bi mu bilo boljše, da bi se mu obesil mlinski kamen za vrat in bi se potopil v globočino morja.«

»Saj res, mlinski kamen — saj tudi mačku obesijo kamen, ko ga vržejo v vodo,« je pokazal Grahut zobe.

Vsi so ga hudo pogledali, skoraj tako, kakor če bi bil v cerkvi rekel kaj takega.

»Mi otroci bi morali biti tudi kot angelčki, če ne, ne bomo prišli v nebesa,« je pristavila Čudovanova Lizika nekoliko zamišljena.

»Naš oče pravijo, da smo pa taki kot škrateljčki.«

»Ti samo kakšno neumnost zineš, Grahut. Mar bi molčal!«

»Pa Mala Maša bo tudi ta mesec.«

»Mala Maša po suknji vpraša,« je ugotovil Grahut.

»Zakaj pa se pravi: Mala Maša?«

»Jaz vem! Zato ker je o Veliki Maši peta maša z leviti, o Mali Maši pa tiha!«

»Ne boš, Lizika Čudovanova!«

»Ha ha, še tega ne ve! Zato se pravi Mala Maša, ker ni več zapovedan praznik!«

»Ti si šele kozica, ti, Bezlajeva! Saj je bil včasi tudi to zapovedan praznik, pa so takrat tudi rekli Mala Maša.«

»No zakaj se pa pravi potlej?« se je povetil nossek Bezlajki.

»Mala Maša — to se pravi mala Marija. Kakor se pravi Božič — mali Bogec. To je Mala Maša ali Mali Šmaren — mala Marija, ko je bila Marija čisto majhen otročiček, ko jo je rodila sveta Ana.«

Z velikim spoštovanjem so gledali na Selana, skoraj tako, kot na gospoda kateheta, samo Grahut ni mogel, da ne bi še enkrat poudaril: »Mala Maša po suknji vpraša.«

»Pa kvatri so tudi ta mesec. Ti Jože, kaj se pravi to, kvatri?«

»To bo razložila Čudovanova Lizika ali pa Francika Bezlaj,« je poredno svetoval Grahut.

»Kvatri, to je po latinsko: se pravi, da so kvatri štirikrat na leto.«

»To je pa tako kot po laško. Kvatro je štiri. Jaz znam po laško šteti do deset: uno, duo, tre, kvatro, činkve, šej, šete, oto, nove, deči,« se je izkajal Zlatorepčev Jurko.

»Ob kvatrih je post, tako, da če je kdo star že ena in dvajset let, se sme samo enkrat do sitega najesti.«

»Dobro, da še nisem toliko star!« je bil vesel Grahut.

»Sme pa se jesti v sredo in soboto meso. Včasih se pa tudi ta dva dni ni smelo jesti mesa. Zdaj je polajšano.«

»Kdo pa polajša post?«

»I, sveta Cerkev! Papež, ki post postavi ali polajša. Kakor praznike: papež jih postavi, papež jih spet lahko odpravi. Kaj ni rekel Jezus Petru: Kar boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih, kar boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih? Včasih so škofje kvatrne dni posvečevali mašnike.«

»Prvi je posvetil Jezus apostole v mašnike pri zadnji večerji, ko jim je naročil: To delajte v moj spomin«, se je pohvalila s svojim znanjem Jerčkina Špelica.

»Zato so nam gospod razlagali, da naj ob kvatrih molimo, da bi nam Bog dal dobrih duhovnikov.«

»Mi imamo dovolj dobre! Kako so gospod Anton pridni!«

»Pa vseeno moramo moliti za nje!«

»Pojdimo v cerkev molit za nje!«

»Pojdimo, pojdimo!«

In pohiteli so v cerkev; deklice so kar tekle, dečki nekoliko umerjeno, Grahut pa tako umerjeno, da je ostal odzad in se je namesto v cerkev zmuznil na Ponikvarjev vrt gledat, kako so kaj jabolka prizorela.

